Θάνατος στὸ φασισμὸ — Λευτεριὰ στὸ λαό.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
5
ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1944

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. Ἀριθ. φύλ. 7
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 5.000.000

ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΑΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΝΕΩΝ (ΕΠΟΝ)

Παλεύω καὶ τραγουδάω. Ἄμα λάχει ξέρω καὶ πεθαίνω. Ἄμα δὲν πεθάνω, πάλι τραγουδάω. Παλεύω καὶ τραγουδάω.
Ἡ ζωὴ εἶνε δική μου.
Ἡ χαρὰ εἶνε δική μου.
(Ἱσπανικὸ τραγούδι)

ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Περνᾶμε στὴν κρισιμώτερη στιγμὴ τοῦ ἀγώνα μας. Οἱ ἑνωμένες ἐθνικὲς λαϊκὲς δυνάμεις τῆς χώρας μας ρίχνουν ὅλο τους τὸ βάρος γιὰ τὸ ξεσκλάβωμα τῆς χώρας μας ἀπ' τοὺς ξένους καταχτητὲς καὶ τοὺς ἐθνοπροδότες.

Οἱ ἥρωες τοῦ ΕΛΑΣ, οἱ ΕΑΜίτες καὶ ΕΑΜίτισσες, οἱ ΕΠΟΝίτες καὶ ΕΠΟΝίτισσες, τὰ Λετόπουλα χέρι μὲ χέρι ἀγωνίζονται νὰ ἀποτελειώσουν τὸ χιτλεροφασισμό. Ὁ ἀγώνας μας ὁλοκληρώνεται καὶ γίνεται πανεθνικός.

Πόση χαρὰ νοιώθουμε μεῖς ὅταν βλέπουμε πῶς οἱ προσπάθειές μας γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἑνότητα πραγματοποιήθηκαν!

Προχτὲς μᾶς ἤρτε στὸ νησί μας ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κυβέρνησης ἐθνικῆς ἑνότητας κ. Γ. Μπουρδάρας Γενικὸς Διοικητὴς Νήσων Αἰγαίου. Αὐτό, μᾶς κάνει νὰ θυμόμαστε ὅλο μας τὸν ἀγώνα. Ὅταν τὸ Σεπτέμβρη τοῦ 41 τὰ προοδευτικὰ καὶ πρωτοπόρα κόμματα καὶ ὀργανώσεις συνασπίστηκαν γύρω ἀπ' τὸ ΕΑΜ δὲν σκέφτηκαν ποτὲ νὰ μονοπωλήσουν τὸν ἀγώνα.

Τὰ κόμματα καὶ οἱ ὀργανώσεις ποὺ ἤτανε τὴν πρωτοβουλία ἀπευθυνθήκαν σ' ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ σ' ὅλες τὶς πολιτικὲς προσωπικότητες. Φτάξανε δὲ στὸ σημεῖο παρὰ τὶς τεράστιες εὐθύνες ποὺ βάραιναν τὸν Γεώργιο Γλύξμπουργκ νὰ τὸν καλέσουν κι' αὐτόν. Μιὰ παγερὴ σιωπὴ ἦταν ἡ ἀπάντηση ὅλου τοῦ παλαιοκομματικοῦ κόσμου, ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες τιμητικὲς ἐξαιρέσεις.

Τὸ ΕΑΜ. ἀπὸ τότε ἐπανειλημμένα τοὺς καλοῦσε σὲ συνεργασία μὰ ποτὲ δὲν πῆρε οὔτε μιὰ τυπικὴ ἀπάντηση. Ὅλα αὐτὰ τὰ κόμματα ξέχασαν τὶς ὑποχρεώσεις τους πρὸς τὸ λαό, καὶ παθητικὰ περίμεναν τὴν ἀπολύτρωση τῆς Ἑλλάδας.

Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τότε περνοῦσε τὶς τραγικώτερες στιγμὲς τῆς ζωῆς του. Πεῖνα ἀφάνταστη. Ἔλλειψη καὶ τῶν πιὸ στοιχειωδῶν μέσων ζωῆς. Μαζικοὶ θάνατοι ἀπ' τὴ πεῖνα. Φθίση, ἑλονοσία κι' ἐξανθηματικὸς θέριζαν κατὰ χιλιάδες τὸ λαό μας. Μὰ πάνω ἀπ' ὅλα πρόβαλλε ἀπειλητικὰ τὸ βρώμικο χέρι τοῦ καταχτητὴ ποὺ διψοῦσε αἷμα, ποὺ ζητοῦσε σκλάβους στὰ κάτεργα τοῦ Γκαῖμπελς, καὶ στρατιῶτες στὶς παγωμένες ρωσσικὲς στέππες. Οἱ νέες μας μπροστὰ στὸ φάσμα τοῦ θανάτου ἀπ' τὴ πεῖνα, κυλιότανε στὸ βοῦρκο. Ὁ λαὸς ὁλόκληρος κινδύνευε. Μαύρη ἀπελπισιὰ καὶ συμπτώματα γενικοῦ ἐκφυλισμοῦ ἄρχισαν νὰ φαίνουνται.

Μὰ τὰ πολιτικὰ κόμματα ποὺ ἦταν ἔξω ἀπ' τὸ ΕΑΜ. ἀδιαφοροῦσαν. Τὸ ΕΑΜ. ποὺ ἑνοιωθε τὸ μεγάλο του καθῆκον μπῆκε καθοδηγητὴς τοῦ λαοῦ καὶ τὸν ὁδήγησε στὸ δρόμο τῆς ὀργανωμένης πάλης καὶ τοῦ πιὸ σκληροῦ ἀγώνα.

Γιατὶ ἔμπαινε ἐπιταχτικὰ τὸ δίλημα: Ἀγώνας ἢ θάνατος. Μὰ ποτὲ δὲ ξεχνοῦσε πῶς γιὰ νὰ ὁλοκληρωθεῖ ὁ ἀγώνας του ἔπρεπε νὰ πετύχει τὴν ἑνότητα ὁλόκληρου τοῦ ἔθνους. Ἀπ' τοὺς σκληροὺς ἀγῶνες πῶκανε ὁ λαὸς κάτω ἀπ τὴ καθοδήγηση τοῦ ΕΑΜ κατορθώθηκε νὰ ἀποτύχει ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευση, νὰ ζήσῃ ὁ λαὸς καὶ νὰ ἀπελευθερώσῃ τὰ 2)3 τῆς Ἑλλάδας. Οἱ λεύτερες περιοχὲς χρειάζουνταν διοίκηση, γιατὶ οἱ Ραλλικὲς ἀρχὲς ἤταν πέρα γιὰ πέρα προδοτικές. Γιὰ τὴν ἑνιαία κατεύθυνση χρειάζουνταν καὶ ἕνα συντονιστικὸ κυβερνητικὸ ὄργανο. Τότε τὸ ΕΑΜ ξανακάλεσε πάλι τὰ διάφορα πολιτικὰ κόμματα. Μὰ κεῖνα πάλι σώπασαν. Τὸ ΕΑΜ ὅμως νοιώθοντας βαθειὰ τὸ ἐπιταχτικό του καθῆκον τράβηξε θαρρετὰ τὸ δρόμο του πρὸς τὰ μπρὸς καὶ σχημάτισε τὴ Πολιτικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐθνικῆς Ἀπελευθέρωσης (Π.Ε.Ε.Α.). Μὰ πάντα κρατοῦσε τὴν πόρτα ἀνοιχτὴ σ' ὅλα τὰ κόμματα καὶ σ' ὅλες τὶς ὀργανώσεις. Σ' αὐτὴ τὴν περίοδο γένηκαν στὴ Μέση Ἀνατολὴ οἱ στάσεις λοῦ Στρατοῦ μας ποὺ ζητοῦσε κυβέρνηση ἑνότητας καὶ ἀντιφασιστικὸ στρατὸ ποὺ νὰ ριχτεῖ στὸν ἀγώνα ἐνάντια στὸ φασισμό. Ἡ κλίκα τοῦ Τσουδεροῦ ἔπεσε ἐξ αἰτίας τῆς στάσης. Τότε τὸ ΕΑΜ κάλεσε πάλι τὰ κόμμαοα σὲ συνεργασία. Αὐτὴ τὴ φορὰ πιὰ τὰ κόμματα ἀπάντησαν καὶ γένηκε ἡ συνδιάσκεψη στὸ Λίβανο. Ἐπὶ τέλους πραγματοποιήθηκε ἡ ἑνότητα ποὺ τόσα χρόνια τὸ ΕΑΜ καθημερινὰ σάλπιζε.

Ὁ ΕΑΜικὸς κόσμος χάρηκε γιατὶ ἔβλεπε πιὰ νὰ παραμερίζουνται προκαταλήψεις καὶ παραξηγήσεις κι' ὅλα τὰ κόμματα νὰ κάνουν ἕνα κοινὸν ἀγῶνα ἐνάντια στὸν καταχτητὴ καὶ τοὺς ἐθνοπροδότες. Σ' ὅλες αὐτὲς τὶς προσπάθειες τοῦ ΕΑΜ ἀντιδροῦσε ἡ κλίκα τοῦ βασιλιὰ —Τσουδεροῦ καὶ τὰ τεταρταυγουστιανὰ ἀπομεινάρια ποὺ βρίσκονται στὸ Κάϊρο.

Γιατὶ ἡ ἑνότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ποὺ ζητοῦσε τὸ ΕΑΜ, μέσα ἀπ' τοὺς καπνοὺς καὶ τὶς φλόγες τῆς πάλης ἦταν τὸ δίκοπο μαχαίρι ποὺ στρεφόταν ἐνάντια τόσο στοὺς ξένους ὅσο καὶ στοὺς ντόπιους ἐκμεταλλευτὲς φασίστες. Οἱ ντόπιοι Ράλληδες κι' οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πλουτοκρατικῆς ἀντίδρασης, βλέποντας τὸν κίνδυνο νὰ σωριαστοῦν κάτω ἀπ' τὰ χτυπήματα τοῦ ἑνωμένου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἄρχισαν τεράστιο ἀγώνα ἐνάντια στὸ ΕΑΜ, τὸν πρωτεργάτη τῆς ἐθνικῆς ἑνότητας, συκοφαντώντας το. Μὲ τὰ ραδιόφωνα καὶ τὸν πουλημένο τύπο καλοῦσαν τὸ λαὸ μὲ τὴ σειρά τους κι' αὐτοὶ σὲ ἑνότητα. Μὰ σὲ ἑνότητα πάλης μέσα στὰ τάγματα ἀσφαλείας, ἐνάντια στὸν ἴδιο τὸ λαό, γιὰ τὸ συμφέρον τοῦ ἀγώνα.

Ἡ ἑνότητα τοῦ Ράλλη ἦταν ἑνότητα σκλαβιᾶς καὶ ὑποταγῆς.

Ἡ ἑνότητα ποὺ σάλπιζε καὶ πέτυχε τὸ ΕΑΜ, εἶναι ἑνότητα γιὰ τὴ ζωή, τὴ λευτεριὰ καὶ τὴ λαϊκὴ κυριαρχία.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΜΑΣ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ...

Οἱ ἀνθρώπινες κοινωνίες πολλὲς φορὲς σὲ μιὰ περίοδο τῆς ἀνάπτυξής τους φθάνουν σ' ἕνα σημεῖο ποὺ δὲν μποροῦν νὰ συνεχίσουν μὲ τοὺς ἴδιους τρόπους καὶ ρυθμοὺς τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ζωή τους. Τότε παρουσιάζεται μιὰ κοινὴ ἀπαίτηση τῆς μάζας τοῦ λαοῦ νὰ βρεῖ καινούργιους δρόμους γιὰ μιὰ καινούργια ἰσορρόπιση. Σ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια δυὸ δρόμοι ὑπάρχουν: ἢ τὸ κράτος ποὺ ὑπάρχει νὰ πάει πρὸς τὰ μπρὸς κάνοντας ὡρισμένες μεταρρυθμίσεις ἢ ὁ ἴδιος ὁ λαὸς νὰ πάρει τὴν ὑπόθεση στὰ χέρια του καὶ νὰ δώσει τὶς λύσεις ποὺ θέλει. Καὶ οἱ δυὸ δρόμοι ἔχουν ἀρκετὰ παραδείγματα στὴ σύγχρονη ἱστορία, γιὰ νὰ μὴν ἀνασκαλεύουμε τὴν ἀρχαιότητα.

Κρατικὴ ἐπανάσταση ἔκανε ὁ Κρόμβελ στὴν Ἀγγλία, ὁ Ναπολέοντας στὴ Γαλλία, ὁ Χίτλερ στὴ Γερμανία, ὁ Μουσολίνι στὴν Ἰταλία, ὁ Δημοκρατικὸς σύνδεσμος κι' ὁ βασιλομεταξᾶς στὴν Ἑλλάδα καὶ γενικὰ ὅλοι οἱ δικτατορίσκοι τῶν φασιστικῶν κρατῶν. Τὸ μόνο ποὺ πέτυχαν ἦταν νὰ ἀμβλύνουν τὴν ἐπαναστατικότητα τῶν λαῶν τους, νὰ πνίξουν τὶς λαϊκὲς ἐλευθερίες καὶ νὰ παίξουν ἕνα ἐντελῶς ἀντιδραστικὸ ρόλο. Γιατὶ οἱ ἐνέργειές τους δὲν μπαῖναν κάτω ἀπ' τὸν ἔλεγχο τοῦ λαοῦ καὶ προσπάθησαν ὅλοι τους νὰ ἱκανοποιήσουν ἀτομικὰ ὠφέλη γιὰ νὰ στεργιώσουν καινούργιες αὐτοκρατορίες ἢ ὀλιγαρχίες.

Ἀπ' τὴν ἄλλη ἔχουμε τὴν Ἐγγλέζικη ἐπανάσταση μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ λαὸ ποὺ πέτυχε μέσα στὸ μαῦρο μεσαίωνα νὰ ἀποσπάσει τὸν πρῶτο συνταγματικὸ χάρτη ποὺ βαλε φραγμὸ στὴ δύναμη τοῦ βασιλιᾶ καὶ τῶν τσιφλικάδων.

Ἔχουμε τὴν Ἀμερικάνικη ἐπανάσταση ποὺ πέτυχε τὸ πρῶτο δημοκρατικὸ σύνταγμα.

Ἡ μεγάλη Γαλλικὴ ἐπανάσταση, ποῦναι ἔργο τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ καὶ πέτυχε γιὰ τὴν ἐποχή της πέρα—πέρα. Ὁ πόλεμος τῶν χωρικῶν στὴ Γερμανία πέτυχε πολλά, ἂν καὶ πνίγηκε τελικὰ στὸ αἷμα.

Ἡ δική μας ἐπανάσταση τοῦ 21 ποὺ τὴν ἔκανε ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πετύχαινε πολλὰ μὰ ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ τὸ κίνημα τὸ πῆ-

(Ἡ συνέχεια στὴ 2η σελίδα)

Η ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΝ

Σὰν ἐξετάσεις τὸ ρόλο τῆς γυναίκας στὴν κοινωνικὴ ζωή, κεῖνο ποὺ θὰ σοῦ κάνει ζωηρὴ ἐντύπωση εἶνε τοῦτο: Ἡ γυναῖκα ἤταν γενικὰ ἕνα στοιχεῖο παθητικό, κάτι τι ποὺ δὲ λογαριαζότανε κι οὔτε δινότανε καμιὰ σημασία στὴ συμβολή της γιὰ τὴν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητας. Οἱ λίγες ἐξαιρέσεις—ποὺ τὶς ὑπολογίζουμε πάντα—δὲν μποροῦν νὰ μᾶς ἐνδιαφέρουν, κι εὔκολα κανεὶς καταλαβαίνει πῶς ἡ ὑπόθεσή μας δὲν εἶναι ὑπόθεση τιμητικῶν ἐξαιρέσεων. Μιλᾶμε ἐδὼ γιὰ ὅ,τι σὰ μόνιμη κατάσταση ὑπάρχει, εἰδικὰ μιλᾶμε γιὰ τὴ δική μας, τὴν Ἑλληνικὴ πραγματικότητα.

Ἡ πραγματικότητα αὐτή, ἀποτέλεσμα οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ ἀγωγῆς, παίρνει τοῦτη τὴ συγκεκριμένη μορφή. Ἡ γυναίκα δὲ μετέχει ἐνεργητικὰ στὴ ζωή.

Μὰ γιὰ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι ἡ ἴδια ἡ γυναίκα ὑπεύθυνη. Φταίει ἡ κοινωνική μας διάρθρωση καὶ ὁ τρόπος τῆς ζωῆς της.

Τῆς δίδαξαν καὶ τὴν ἔκαναν νὰ πιστεύει πῶς ὁ κοινωνικός της προορισμὸς εἶναι νὰ μαγειρεύει καὶ νὰ κάνει παιδιά. Τίποτα παραπάνω. Κι αὐτὸ εἶναι φυσικό. Γιατὶ μὲ τὶς τωρινὲς κοινωνικὲς συνθῆκες, ἡ γυναίκα δὲν μπορεῖ νἄχει ἄλλη θέση ἀπ' αὐτὴ ποὺ ἔχει σήμερα. Ἡ οἰκονομική της ἐξάρτηση ἀπ' τὸν ἄντρα τὴν ἔκαμε νὰ σκέφτεται τὸ γάμο, σὰ μοναδικὸ μέσο ἐξασφάλισής της στὴ ζωή.

Ὅσο γιὰ τὶς συνθῆκες κάτω ἀπ' τὶς ὁποῖες ζοῦσε ἡ ἐργαζόμενη γυναίκα, εἶναι γνωστές. Ἡ πολύπλευρη ἐκμετάλλευσή της, ἡ τέλεια ἀφροντισιὰ τοῦ Κράτους γιὰ τὴ μητρότητα, τὸ μίζερο μεροκάματο, οἱ ἀνθυγιεινοὶ ὅροι ἐργασίας της, ἡ στέρηση πολιτικῶν δικαιωμάτων κι' ἡ ἔλλειψη καθοδήγησης γιὰ τὸν τρόπο τῆς συμμετοχῆς της στὴν ὁμαδικὴ πάλη γιὰ τὴν κατάχτηση τῆς ζωῆς δικαιολογοῦν ἀπόλυτα γιατὶ βλέπουμε τὶς ἐργάτισσές μας νὰ φυτοζωοῦν μὴ μπορώντας νὰ χορτάσουν ψωμί, νὰ ντυθοῦν καὶ νὰ ζήσουν ἀνθρωπινὰ τὴ ζωή τους. Ἡ κοινωνία, τέτοια ποὺ εἶναι σήμερα, δὲν ἤταν δυνατὸ παρὰ νὰ κρατήσει τὴ γυναίκα σαὐτὸ τὸ ἐπίπεδο.

Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία δὲ μποροῦσε βέβαια νὰ συνεχιστεῖ. Ἡ πραγματικότητα θέτει ἐπιταχτικὰ τὸ πρόβλημα καὶ ζητᾶ τὴν ἄμεση λύση του. Κι' ἕνα

(Ἡ συνέχεια στὴ 2η σελίδα)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑΤΙ ΑΡΓΗΣΑΜΕ

Κάναμε δώδεκα μέρες νὰ βγοῦμε. Πολλοὶ συνοργανωσιακοὶ μᾶς ρωτᾶνε τὸ γιατί. Καὶ νὰ ἡ ἀπάντηση: Ὁ «Ἀντιφασίστας» θὰ βγαίνει κάθε Τετάρτη καὶ γιὰ νὰ πέσουμε στὴν ὁρισμένη πιὰ μέρα, ἀναβαλαμε τὴν ἔκδοσή μας, ποὺ ἀλλοιώτικα θὰ γινόταν τὸ Σάββατο. Ὁ «Ἀντιφασίστας» πρέπει νὰ γίνει πραγματικὰ ὄργανο τῆς νέας γενιᾶς, πρᾶμα ποὺ δὲν τὸ πετύχαμε μέχρι στιγμῆς. Οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ κάθε χωριοῦ νὰ φροντίσουν νὰ μᾶς στέλνουνται ταχτικὰ ἀνταποκρίσεις. Σύνθημά μας: ὅλοι νὰ γράφουμε γιὰ τὸν «Ἀντιφασίστα».

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Ὁρισμένοι κύκλοι ἄρχισαν μιὰ ἔντονη παρασκηνιακὴ δράση. Τοὺς ξέρουμε ὅλους. Τὰ γνωρίζουμε ὅλα. Τοὺς προειδοποιοῦμε νὰ νοιώσουν καλὰ τὶς σημερινὲς στιγμὲς ποὺ ζοῦμε καὶ νὰ φροντίσουν νὰ μάθουν καλλίτερα τὶς διαθέσεις τοῦ λαοῦ. Ὁ λαὸς κάνει ὑπομονὴ ὄχι ὅμως γιὰ νὰ ἀνεχθεῖ ἀντιλαϊκὲς λύσεις κι' ἐνέργειες. Ξέρει νὰ κατοχυρώσει ὅτι κατάχτησε, ξαίρει καὶ νὰ χτυπᾶ τοὺς ἐχθρούς του. Μὴν προκαλεῖτε τὸ λαὸ γιατὶ θὰ μετανοιώσετε. Ἀνθρώπους ποὺ πλούτισαν στὴν περίοδο τῆς σκλαβιᾶς, ποὺ ἐργάστηκαν καὶ ἐργάζουνται ἐνάντιά του, ὁ λαὸς ξέρει νὰ τοὺς βάλει στὴ θέση τους μόλις χρειαστεῖ. Γι' αὐτὸ νᾶναι ὅλοι σίγουροι.

ΟΙ... ΑΔΙΚΙΕΣ ΜΑΣ

Ἀπ' τὴν πρώτη μέρα τῆς λεφτεριᾶς μας ἔπεσε κι' ἡ σκοπιὰ τῆς ἐκκαθάρισης. Διώχτηκαν ἄτομα ἀπὸ δημόσιες ὑπηρεσίες [illegible] χωρὶς ὅμως νὰ διατρέχουν τὸν κίνδυνο νὰ πεθάνουν ἀπ' τὴν πεῖνα, μιὰ ποὺ πληρώνουνται ἀπ' τὸ Κράτος—πετάχτηκαν ἀπὸ διάφορα ποστα ὅσοι εἶχαν ἀποδεῖξει πῶς ἤταν ἀνίκανοι νὰ τὰ κρατοῦνε, ἀπολύθηκαν ὅσοι χρησιμοποιήσανε τὴ δύναμή τους ἐνάντια στὸ λαὸ ξεκουμπιστήκαν ὅσοι ἔκαναν πλάτες στὸν καταχτητὴ καὶ φρόντιζαν γιὰ τὴν καλοπέρασή του. Ἤταν φυσικό. Κάτι παραπάνω: ἦταν ἀπαραίτητο! Τὸ παράξενο ὅμως εἶνοι πῶς ἀντὶ νὰ βάλουν τὴν οὐρά τους στὰ σκέλια καὶ νὰ καθίσουν φρόνιμα, εὐγνωμονώντας κιόλας τὸ λαὸ γιὰ τὴ μεγαλοψυχία του, αὐτοὶ τριγυρίζουν ἀνάμεσά μας ἀδιάντροπα καὶ παρὰπονιοῦνται ἀνοιχτὰ γιὰ τὴν... ἀδικία ποὺ τοὺς ἔγινε. Ὅποιος ἀπὸ δαύτους νομίζει ἀδικημένο τὸν ἑαυτό του δὲν ἔχει παρὰ νὰ ρωτήσει τοὺς λόγους τοῦ διωξίματός του.

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ

Οἱ γερμανοὶ στὰ τέσσερα χρόνια ποὺ ἔμειναν στὸ νησί μας, φρόντισαν πῶς νὰ βολευτοῦνε καὶ νὰ χουζουρέψουνε σὲ σπίτια καὶ ἱδρύματα κι' ἀδιαφοροῦσαν ἂν ἤταν ἀπαραίτητα γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ λαοῦ. Παντοῦ ὅπου ἔμεναν κύττάζαν ἂν ἔχει μπάνιο. Μὰ τόση ἦταν ἡ βρωμιὰ ποὺ ἔρκαναν πάνω τους, ποὺ γιὰ νὰ τὴν ξεπλένουν χρειάστηκαν νὰ ἐπιτάξουν καὶ τὰ λουτρὰ τοῦ Τζιβόγλου. Ἀδιαφοροῦσαν ἂν τὰ λουτρὰ αὐτὰ ἦταν τὰ μοναδικὰ τῆς πόλης μας ὅπως κι' ἀδιαφόρησαν ὅλες οἱ ραλλικὲς ἀρχὲς νὰ τὸ ὑποδείξουν αὐτό. Μὰ τώρα τὰ πράματα ἄλλαξαν. Οἱ νέες ἀρχὲς κάλεσαν τὸν Τζιβόγλου καὶ τοῦ ὑπόδειξαν πῶς πρέπει νὰ λειτουργήσουν τὰ λουτρὰ γιὰ τὸ λαό.

ΠΑΛΗΕΣ ΡΕΜΟΥΛΕΣ

Ὁ τρανὸς καταχραστὴς τῶν λαδιῶν τῆς φιλανθρωπίας καὶ μεγάλος φίλος τῆς Γκεσταπὸ Παναγιώτης Τσιτσίλιας, εἶχε ὁ φουκαρᾶς καὶ δελτίο τροφίμων τρίτης κατηγορίας. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κατάκλεψε τὸ ταμεῖο φιλανθρωπίας, ὁ ἄνθρωπος τῆς μαύρης λοβιτούρας, ἦταν φτωχός. Φτῦσε τον, Λεσβιακὲ λαέ, μὰ φτῦσε κι' αὐτοὺς ποὺ μᾶς τὸν φόρτωσαν στὸ κεφάλι μας.

ΤΟ Α' ΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Εἶναι γνωστὸ πὼς τὸ Σχολειὸ στάθηκε ὁ τομέας ἐκεῖνας τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς ποὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλου σκόπιμα παραμελήθηκε μέχρι σήμερα. Κι' ἡ ἀμορφωσιά, ποὺ εἶναι ἕνα ἀπ' τὰ πολλὰ κακὰ ποὺ κληρονομήσαμε ἀπ' τὰ περασμένα, δὲν εἶναι ἕνα τυχαῖο καὶ συμπτωματικὸ περιστατικό, παρὰ τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς σκόπιμης πολιτικῆς πράξης ποὺ συστηματικὰ κράτησε τὸ λαὸ μακριὰ ἀπ' τὴν ἀληθινὴ μόρφωση, τὴ μόρφωση ἐκείνη ποὺ θὰ τοῦ ἄνοιγε τὰ μάτια νὰ δεῖ τὴν ἀλήθεια.

Ὁ φασισμός, αὐτὸς ποὺ εἶναι ἀδύναμος νὰ δώσει νόημα [illegible] τοῦ ἀνθρώπου μὲ μεγάλη...ἐπιμέλεια κατάντησε τὴ λαϊκὴ παιδεία μιὰ ἔννοια συμβατική, ἕνα πράγμα ἀνύπαρχτο. Ἔκανε τὸ σχολειὸ στρατώνα, πειθαρχεῖο, τὄκανε φυτώριο δούλων.

Στὸν τόπο μας ὁ Μεταξικὸς φασισμὸς μὲ τὴ σειρά του κι' ἀντιγράφοντας ξένα πρότυπα κινήθηκε μέσα στὰ ἴδια πλαίσια. Πολὺς θόρυβος γύρω ἀπ' τὴ νεολαία καὶ τὸ σχολειό της, γιορτές, παρελάσεις καὶ τραγούδια, καμιὰ θετικὴ δουλειὰ καὶ στὸ τέλος φίμωτρο στὸ στόμα τῶν δασκάλων ποὺ εἶχαν ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἀντιδράσει στὸ...ἐθνοσωτήριο ἔργο τοῦ φασίστα Ἀρχηγοῦ.

Καὶ το τρομοκρατικὸ σχέδιο πέτυχε τὸ σκοπό του. Ἡ προτίμηση τῆς φασιστικῆς κλίκας ἔγινε πραγματικότητα καὶ τὸ ἑξάχρονο δημοτικὸ σχολειό, αὐτὸ ποὺ μάθαινε τέντε - δέκα κολυβογράμματα στὸ παιδί τοῦ Λαοῦ μας, ἔγινε τετράχρονο. Ἔτσι τὸ παιδὶ τοῦ χωριοῦ καὶ τὸ παιδὶ τῆς πόλης, ποὺ δὲν εἶχε τὰ οἰκονομικὰ μέσα νὰ [illegible] σιο διώχνονταν μακρυὰ ἀπ' τὸ σχολειό, ὑποχρεώνονταν νὰ βυθιστεῖ σ' ἕνα πιὸ βαθὺ σκοτάδι ἀμορφωσιᾶς.

Κι' ὕστερα ἦρθε ὁ βάρβαρος χιτλεροφασισμὸς νὰ ποδοπατήσει ὅ,τι οἱ ντόπιοι φασίστες δὲν πρόφταναν νὰ γκρεμίσουν. Βομβάρδισαν σχολειά, ἄλλα τἄκαναν στρατῶνες καὶ ἀποθῆκες, ἀλλοῦ χρησιμοποίησαν τὰ ἱερεῖα γιὰ καύσιμη ὕλη. Ὁ πολιτισμὸς τοῦ Χίτλερ προόδεψε καὶ τὸ δικό μας λαϊκὸ σχολειὸ στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς χάθηκε, κόντεψε νὰ σβύσει. Ὅ,τι ἔμεινε ὄρθιο τὸ κράτησε σὰν παρακαταθήκη ἱερὴ ἡ ἀδάμαστη ψυχὴ τοῦ ἕλληνα δασκάλου, τοῦ ἀκούραστου αὐτοῦ ἐργάτη τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ.

Μὲ τὴν ἀπελευθέρωσή μας φάνηκε πόσο φριχτὴ ἦταν ἡ εἰκόνα τῆς ἐκπαίδευσής μας. Παντοῦ χαλάσματα κι' ὄλεθρος, σκοτάδι πυκνὸ κι' ἀξεδιάλυτο.

Ἡ ἀνάγκη μιᾶς ἄμεσης δουλειᾶς γιὰ τὴν ἀνύψωση τοῦ λαϊκοῦ σχολειοῦ γινόταν ἀναπόφευγη κι' ἡ ΕΠΟΝ, ὀργάνωση ποὺ νοιάζεται γιὰ τὴ μόρφωση τῆς νέας γενιᾶς, δὲ μποροῦσε νὰ μείνει ἀδιάφορη. Φρόντισε νὰ φωτίσει, νὰ καθοδηγήσει τὰ ζωντανὰ στοιχεῖα τοῦ διασκαλικοῦ κόσμου γιὰ τὴν ὑπόθεση τῆς Λαϊκῆς παιδείας. Κινήθηκε, ἀγωνίστηκε γιὰ τὴ σύγκληση ἑνὸς παλλεσβιακοῦ συνεδρίου δασκάλων, ποὺ σκοπός του θὰ ἦταν ἡ μελέτη τῶν ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων ἔτσι ποὺ αὐτὰ σήμερα παρουσιάζονται. Ἡ Νομαρχία, ποὺ ἔκρινε κι' αὐτὴ σὰν ἀπαραίτητη τὴ σύγκληση ἑνὸς τέτοιου συνεδρίου, υἱοθέτησε τὴν πρότασή τῆς ΕΠΟΝ. καὶ κάλεσε τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ διασκαλικοῦ κόσμου τοῦ νησιοῦ γιὰ νὰ μελετήσουν τὸ ζήτημα τῆς λαϊκῆς ἐκπαίδευσης.

Ὕστερα ἀπὸ ὀχτὼ ὁλόκληρα χρόνια, τόσα χρόνια εἶχε κλειστὰ τὰ στόματά μας ὁ φασισμός, ξανακούστηκε πάλι ἡ φωνὴ τῆς ἀλήθειας. Κι' ὁ δάσκαλος αὐτὸς ποὺ ἦταν νηστικὸς κι' εἶναι σήμερα ἀκόμα γυμνὸς καὶ ξυπόλυτος ξεκίνησε ἀπ' τὴν ἄκρια τοῦ νησιοῦ γιὰ νἄρθει νὰ μᾶς φέρει τὸ μήνυμά του, γιὰ νἄρθει νὰ μᾶς βεβαιώσει γιὰ τὴν ἀσάλευτη πίστη του στὸ Λαϊκὸ Σχολειό, στὸ σχολειὸ τοῦ λαοῦ μας.

Ἔτσι προχτὲς τὴ Δευτέρα ἄρχισε στο το Δημοτ. Σχολειὸ τῆς πόλης τὸ Α'. δασκαλικὸ συνέδριό μας. Σ' αὐτὸ πῆραν μέρος 27 δάσκαλοι, ἀντιπρόσωποι τῶν δασκάλων ὅλου τοῦ νησιοῦ μας.

Ὁ συ. Γραμ. τῆς ΕΠΟΝ νομοῦ Λέσβου Ν. Ἀνδρέου χαιρετᾶ μὲ λίγα λόγια τὸ συνέδριο ἀπὸ μέρος τῆς ΕΠΟΝ. ἡ ὁποία λέγει «πολεμᾶ μαζὺ καὶ δίπλα μὲ ὅλο τὸ λαὸ γιὰ μιὰ χαρούμενη καὶ λεύτερη ζωή». Ὕστερα ὁ συ. Β. Ἀρχοντίδης σὲ μιὰ σύντομη εἰσαγωγὴ ποὺ διατυπώνει σὲ γενικὲς γραμμὲς τὶς ἀπαιτήσεις ποὺ ἔχει σήμερα ἡ κοινωνία μας ἀπ' τὸ σχολειὸ καὶ τελειώνει λέγοντας πὼς τὸ σχολειὸ πρέπει 1) νὰ χυπήσει κάθε ἐμπόδιο καὶ νὰ προχωρήσει στὴν πολύπλευρη μόρφωση τοῦ παιδιοῦ. 2) Τὸ σχολειὸ πρέπει νὰ βοηθᾶ πάντα τὸ λαὸ στὴ λύση τῶν συγκεκριμένων του προβλημάτων καὶ 3) τὸ σχολειὸ πρέπει νὰ ἐπεκτείνει τὴ δράση του στὴ μόρφωση τοῦ λαοῦ (μὲ νυχτερινὰ μαθήματα γιὰ ἀγράμματους, μὲ διαλέξεις συγκεντρώσεις κλπ).

Ὕστερα ἀρχίσαν οἱ ταχτικὲς ἐργασίες τοῦ συνεδρίου ποὺ συνεχίστηκαν καὶ τὴν Τρίτη, ὁλόκληρη τὴ μέρα. Τὰ θέματα ποὺ ἀπασχόλησαν τὸ συνέδριο ἦταν τὰ παρακάτω:

1) Διοίκηση τῆς Λαϊκῆς παιδείας: Ἐπιθεωρητὲς-Ὑπεύθυνοι Σχολείων.

2) Ἐκκαθάριση: Ἀπομυκρύνση ἐπιβλαβῶν στοιχείων. Τοποθέτηση νέων δασκάλων

3) Ἀναλυτικὸ πρόγραμμα: Γλῶσσα Ὕλη - Ὧρες ἐργασίας.

4) Σχέση Σχολειοῦ—Κοινωνίας: Τὸ σχολειὸ ὀργανισμὸς ἀδιάσπαστα δεμένος μὲ τὴν κοινωνία.

5) Οἰκονομικὸ ζήτημα τῶν δασκάλων: Λήψη μέτρων γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν στοιχειώδικων ἀναγκῶν τοῦ δασκάλου.

Ὅλα τὰ θέματα ἐξετάστηκαν πλατειὰ καὶ σ' ὅλες τους τὶς λεπτομέρειες. Ὁ δάσκαλος τοῦ λαϊκοῦ Σχολειοῦ βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ μιλήσει λεύτερα κι' ἄφοβα γιὰ τὸν μεγάλο του καημό: γιὰ τὸ Σχολειὸ τοῦ Λαοῦ. Ἔδειξε πόσο εἶναι πιὸ κατάλληλος ἀπ' τὸ σόι τῶν τσιφλικάδων τῆς ἐκπαίδευσης γιὰ νὰ μιλήσει γιὰ τὴν ὑπόθεση στὴν ὁποία χαρίζει τὴ ζωή του. Ἔδειξε πόσο νοιώθει καὶ πόσο πονεῖ τὸ σχολειὸ τοῦ λαοῦ, γιατὶ κι' αὐτὸς εἶναι ἕνα κομάτι τοῦ λαοῦ.

Τὸ συνέδριο μάζεψε σ' ἕνα σχέδιο μελέτης τὶς ἀπόψεις τῶν δασκάλων πάνω στὰ θέματα ποὺ συζητήθηκαν. Ἡ μελέτη αὐτὴ θὰ παραδοθεῖ στὶς ἀρμόδιες τοπικὲς ἀρχὲς γιὰ νὰ ἐγκριθεῖ καὶ ν' ἀρχίσει ἡ ἐφαρμογή της.

Ἡ ΕΠΟΝ ποὺ εἶχε τὴν πρωτοβουλία καὶ τὴν ἔμπνευση τῆς σύγκλησης τοῦ συνεδρίου νοιώθει ἱκανοποίηση γιὰ τὴν ἐπιτυχία του καὶ πιστεύει πὼς ἡ λαϊκὴ παιδεία, ἡ παραπεταμένη παιδεία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, θὰ προσεχτεῖ ὅσο τῆς ἀξίζει.

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Πρὸς
τοὺς Ξένους μας
Ἐδῶ.

Ἀντιπρόσωποι τῶν Συμμάχων, Φίλοι ἀντιπρόσωποι τῆς Κυβέρνησης,

Μὲ μεγάλη χαρὰ σᾶς εἴδαμε νἄρχεστε, συμπολεμιστὲς καὶ συναγωνιστὲς στὸ νησί μας. Οἱ τεράστιες συμμαχικὲς νίκες καὶ ὁ ἀδάμαστος ἡρωϊσμὸς τοῦ λαοῦ μας συντόμευαν τὴ μέρα τοῦ ἐρχομοῦ σας, καὶ νὰ τώρα ποὺ βρισκόσαστε ἀνάμεσά μας.

Ὑπῆρχε ὅμως καὶ μιὰ κλίκα ποὺ εὐχόταν νὰ κρατήσει ἡ «νέα τάξη» παντοτεινά, γιατὶ τοὺς ἐξυπηρετοῦσε καὶ τοὺς ἀδυνάτιζε. Οἱ ἑλληνόφρονες αὐτοὶ κάθε μέρα γλεντοκοποῦσαν μὲ τὸν ἐχθρὸ ὅταν πανηγύριζε τὶς νίκες του στὰ Δωδεκάνησα, χαιρόταν ὅταν καιγόταν τὸ ἡρωϊκὸ Λονδῖνο, νοιώθανε χαρὰ ὅταν οἱ Γιαπωνέζοι καταλαβαίνανε τὰ νησιωτικὰ συγκροτήματα τοῦ Εἰρηνικοῦ, ἀναγάλλιαζαν ὅταν οἱ Ρῶσσοι περνοῦσαν τὶς πιὸ κρίσιμες στιγμὲς τῆς ἱστορίας τους.

Φίλοι μας, συμπολεμιστὲς καὶ συναγωνιστές, τὰ ἀνθρωπάρια τῆς κλίκας αὐτῆς, προσπαθοῦν τώρα νὰ σχετιστοῦν μαζί σας. Προσέξετε, μήπως ἀπὸ ἀγνοιά σας, πληγώσετε τὴν Ἐθνικὴ φιλοτιμία καὶ τὴν περηφάνεια ἑνὸς λαοῦ ποὺ πείνασε, ταπεινώθηκε, τουφεκιζόταν καὶ ἐξανδραποδιζόταν ἐξ αἰτίας αὐτῶν καὶ μὲ τὶς ὑποδείξεις των.

Τὰ τίμια παιδιὰ κι' ὁ τίμιος λαὸς ποὺ χρόνια περίμεναν μὲ κρυφὴν ἐλπίδα τὸν ἐρχομό σας, σᾶς ἀπευθύνουν τώρα τὸ ἐγκάρδιο καὶ φιλικό «καλῶς ὡρίσατε».

Πολλοὶ Νέοι

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ...

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα)

ρε στὰ χέρια της μιὰ ὀλιγαρχία σβοστηκε καὶ δὲν πέτυχε παρὰ μονάχα τὴν ἐθνικὴ ἀπελευθέρωση.

Ὅπως βλέπουμε δυὸ τρόποι ὑπάρχουν καὶ δυὸ λύσεις. Στὴν κρατικὴ δηθεν ἐπανάσταση ποὺ δὲν συμμετέχει ὁ λαὸς οἱ λύσεις εἶνε ἀντιλαϊκὲς καὶ τὴν κάνουν κεῖνοι ποὺ φοβοῦνται τὶς λαϊκὲς δυνάμεις.

Στὶς λαϊκὲς ἐπαναστάσεις ὁ ἴδιος ὁ λαὸς καθορίζει καὶ καταχτᾶ τὰ δικαιώματά του πάνω στὴ ζωὴ καὶ τὴ λευτεριά του. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ τρίτη περίπτωση, ὅταν λαὸς καὶ κράτος τραβᾶνε μαζὶ χωρὶς τὸ ἕνα μέρος νὰ φοβᾶται τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ ἄλλου.

Αὐτὸ γίνεται στὰ κράτη ποὺ ὑπάρχει λαοκρατία. Τότε λοιπὸν ὁ λαὸς καταχτᾶ τὴ ζωή του ὅταν ὁ ἴδιος ἀγωνίζεται καὶ θεμελειώνει τὸ δρόμο του πρὸς τὰ μπρός.

Ἐπαναστάσεις δίχως τὴ συμμετοχὴ καὶ τοῦ λαοῦ φέρνουν χειρότερη σκλαβιὰ στοὺς λαούς. Γι' αὐτὸ ξέρουμε τὸ καθῆκον μας:

Ἀγώνας μέχρι τέλους.

Η Π. Ε. Ε. Α. ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Τὸ πόσο δραστήρια καὶ συστηματικὰ καταπιάστηκε ἡ ΠΕΕΑ μὲ τὴν ἐπίλυση ὅλων τῶν πολιτικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, ποὺ ἀπασχολοῦν ἄμεσα τὸ Ἔθνος καὶ τὸ Λαό μας, δείχνεται ἀπὸ τὴν μὲ ἀριθ. πρωτ. 67 ἐγκύκλιο τῆς Γραμματείας Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς.

Μὲ τὴν ἐγκύκλιο αὐτὴ ζητοῦνται ἀπὸ τὰ ἐπαρχιακὰ καὶ λοιπὰ ὄργανα τῆς ΠΕΕΑ καὶ τὶς ὀργανώσεις στοιχεῖα γιὰ τὰ: πόσοι σκοτώθηκαν στὸ βομβαρδισμό, πόσοι ἐκτελέστηκαν μὲ τουφεκισμό, πόσοι κρεμάστηκαν, πόσοι εἶνε σὲ στρατόπεδα συγκέντρωσης καὶ φυλακές, πόσοι βιασμοὶ γυναικῶν γίνηκαν κλπ. κλπ.

Αὐτὸ δείχνει πὼς ἡ ΠΕΕΑ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ζωτικὰ προβλήματα τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπιβίωσης τοῦ Λαοῦ, δὲν παραλείπει καμιὰ εὐκαιρία ποὺ ἀπὸ τὰ τώρα νὰ μὴ βάλει τὶς βάσεις τῆς μεταπολεμικῆς ἀναδημιουργίας καὶ τῆς ἐπιβίωσης ὅλων τῶν πληγῶν τοῦ βασανισμένου Λαοῦ μας. Οἱ αὐτοδιοικήσεις καὶ τὰ ἄλλα ὄργανα θὰ πρέπει ν' ἀνταποκριθοῦν ἄμεσα καὶ συγκεκριμένα, δίνοντας λεπτομερειακὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ ζητάει ἡ Γραμματεία Κοινωνικῆς Πρόνοιας καὶ Ὑγιεινῆς, γιατὶ ἔτσι θὰ ἀναδειχτοῦν ἄξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης ποὺ ὁ Λαὸς τοὺς ἔδωσε σὰν Διοικητικά του ὄργανα.

(Ἀνατύπωση ἀπ' τὴ «Λευτεριὰ» Εὐβοίας).

Η ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΝ

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 1η σελίδα)

πρόβλημα σὰ μπαίνει στὴ μέση μέναν τέτοιο τρόπο, δὲ μπορεῖ θάναι κοντὰ κι ἡ λύση του.

Ἡ Ἑλλάδα, ποὺ χρόνια ἀγωνίζεται ἕναν τραχὺ ἀγώνα ἐνάντια στὸν ξένο καὶ ντόπιο φασισμό, ἐπιστρατεύει ὁλόκληρη τὴν πλατειὰ μάζα τοῦ λαοῦ της, γιὰ τὴ διεξαγωγὴ τοῦ σκληροῦ ἀγώνα της. Ὁ ἀγώνας αὐτὸς ἐκφράστηκε τῆς λαϊκῆς θέλησης, δὲ μποροῦσε νἄναι ξένος καὶ γιὰ τὴ γυναίκα, τὴ γυναίκα ποὺ εἶναι κι' αὐτὴ ἕνα κομάτι τοῦ λαοῦ. Κι' ἡ ἀχρησιμοποίητη ὡς τὶς χτὲς κοινωνικὴ δύναμη, ἡ ἀδιάφορη γυναίκα, ξυπνᾶ καὶ κίνει τὰ πρῶτα βήματά της μέσα στὴ ζωή. Ὅ,τι πρὶν ἦταν ἐξαίρεση, τώρα γίνεται κανόνας, νόμος. Ἡ γυναίκα ζητᾶ νὰ καταχτήσει μὲ συνειδητὴ καὶ ὀργανωμένη πάλη, τὴ θέση ποὺ πρέπει νἄχει μέσα στὴ ζωή.

Τὸ αἴτημα τοῦτο γίνεται συνειδητὸ ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ νέα Ἑλληνίδα μπαίνει κατὰ πυκνὲς μάζες στὶς τάξεις τῆς ΕΠΟΝ. Ἡ ΕΠΟΝ ποὺ ἑνώνει τὶς ξεχωριστὲς προσπάθειες δείχνει τὸ σωστὸ δρόμο κι' ὁδηγεῖ στὴν καλύτερη λύση: τὴ Λαϊκὴ Δημοκρατία. Τὴ δημοκρατία ποὺ θὰ λευτερώσει οἰκονομικὰ τὴ γυναίκα καὶ θὰ τῆς δώσει πραγματικὰ τὴ δυνατότητα νὰ ἀναπτύξει τὶς ἱκανότητές της.

Ἡ γυναίκα, ἡ δισταχτικὴ μέχρι τώρα ὕπαρξη, καταχτᾶ κάθε μέρα νέους χώρους, κάνει σημαντικὰ βήματα ἐξέλιξης. Τὰ ζητήματά της πᾶνε νὰ βροῦν τὴν κατάλληλη λύση τους. Σήμερα ποὺ ὑπάρχει ἡ κατανόηση κι' ἡ ἀπαίτηση νὰ λυθοῦν τὰ προβλήματά της σταμάτησε πιὰ κι' ἐκεῖνος ὁ παραλόγος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἀντικρύζονταν τὰ προβλήματα τῆς γυναίκας. Ὅ,τι ὑπάρχει πραγματικά, αὐτὸ ἐξετάζεται.

Κάθε προσπάθεια ἕναν ἔχει μοναδικὸ σκοπό: νὰ ξεκαθαρίσει μιὰ κατάσταση ποὺ σκόπιμα ὡς τώρα ἔμενε σκοτεινὴ κι ἀξεδιάλυτη.

Ἡ νέα γυναίκα, μὲ τὴν καθοδήγηση τῆς ΕΠΟΝ, θὰ βαδίσει τὸ δρόμο της.

Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΝ

ΑΠ ΤΗ ΓΕΡΑ

Σεπτέμβρης 27. Ἡ Γέρα γιορτάζει. Τὰ πέντε χωριά της, ἀπὸ μωρὸ μέχρι γέροντας, κατέβηκαν στὸ Πέραμα. Κάτι τὸ ἀφάνταστο κι ἀνείπωτο ἦταν ἡ γιορτή.

Ἦταν ἀπόλαυση στ' ἀλήθεια, νὰ βλέπεις ὅλον τοῦτο τὸν κόσμο νὰ ξέρει τί θέλει νὰ ξέρει γιατὶ φωνάζει, νὰ ξέρει γιατὶ τἀχείλι του εἶναι γελαζούμενο. Ὁ λαὸς κατάλαβε πὼς ἦρτε πιὰ ἡ ὥρα νὰ πάρει στὰ χέρια του τὰ χαλινάρια καὶ νὰ κάνει κουμάντο στὸ σπίτι του. Συνειδητοποίηση πέρα γιὰ πέρα.

Μὲ τὶς συμμαχικὲς σημαῖες μπροστὰ παρήλασαν, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα, στὴν προκυμαία τὰ τμήματα τοῦ ΕΑΜ τῆς ΕΠΟΝ καὶ τἀετόπουλα. Ὕστερ' ἀπ' τὴ δοξολογία μίλησαν δυὸ-τρεῖς λαϊκοὶ ρήτορες. Τὰ εἶπαν παστρικὰ καὶ σταράτα. Μίλησαν ἴσα στὴν καρδιὰ τοῦ λαοῦ ποὺ παραληροῦσε ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ τοὺς ἔκοβε κάθε τόσο μὲ ἀποθεωτικὲς ζητωκραυγές.

Μὲ τὴν ἐπέτειο τῆς ἵδρυση τοῦ ΕΑΜ, δόθηκε στὸ λαὸ τῆς Γέρας ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκδηλώσει τἀληθινά του αἰσθήματα. Ζήτω ἡ Λευτεριά, θάνατος στοὺς προδότες, κάτω ἡ ἐκμετάλλευση ἦταν τὸ ξέσπασμό του. Ὁ λαὸς νίκησε. Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ξαναφέρει στὴν παλιά του θέση τῆς δυστυχίας καὶ ἐξαθλίωσης.

Η ΛΕΣΧΗ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΠΟΝ

Μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ Γραφείου Μόρφωσης—Διαφώτισης τῆς ΕΠΟΝ, τὰ χωριὰ τῆς Γέρας θάχουν μέσα σ' λίγο καιρὸ τὴ Λέσχη—Βιβλιοθήκη τους. Ὁ Παλαιόκηπος, Σκάλας κι ὁ Πιπάδος θὰ ἔχουν κιόλας. Ὅλοι οἱ Ἐπονίτες κι οἱ Ἐπονίτισσες θὰ βρίσκουν τὰ βιβλία ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ μορφωθοῦν κι νὰ ἀναπτυχθοῦν πνευματικά.

ΑΠ' ΤΟ ΜΕΣΑΓΡΟ

Τὴν τελευταία βδομάδα τ χωριό μας ἔκλαψε τὸ θάνατ τοῦ πατέρα ἑνὸς τιμημένου ἀντάρτη μας τοῦ συ. Σ. Π. Σκαλάτου.

Ἡ κηδεία του, ποὺ τὴν ἀνέλαβε τὸ ΕΑΜ, ἦταν μιὰ πρα τόφαντη σὲ πλῆθος καὶ σ συγκίνηση ἐκδήλωση. Κι' ὅτα τὰ λουλούδινα στεφάνια, πο πλέξαν οἱ Ἐπονίτισσές μα σκεπάσανε τὸ μνῆμα τοῦ πε τέρα, ἡ ἀπουσία τοῦ γιοῦ, πο ἀγωνίζεται ἔξω ἀπ' τὸ νησ μας ἐνάντια στὶς φασιστικὲ ὀρδὲς κίνησε σ' ἕναν ἀτέλειω το θρῆνο τὰ μαζεμένα πλήθη.

ΓΙΑ ΖΩΗ - ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Στὶς 11)9 σ' ὁλόκληρη τὴν Βόρεια Εὔβοια γίνηκαν συλλαλητήρι καὶ στάλθηκαν ὑπομνήματα στὴν Κυβέρνηση γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῶν πυροπαθῶν κι' ὅλου τοῦ Λαοῦ σ τρόφιμα, ρουχισμὸ, φάρμακα. Ἐπίσης ζητήθηκε ἡ ἀπελευθέρωσ τῶν κρατουμένων ἀντιφασιστῶν πατριωτῶν στὴν Αἴγυπτο. Παρόμοια ψηφίσματα στάλθηκαν κ στοὺς Συμμάχους.

(Ἀνατύπωση ἀπ' τὴ «Λευτεριὰ» Εὐβοίας).

ΔΕΞΙΩΣΕΙΣ

Σήμερα στὸ Φ. Ο. Μ. οἱ Ἐπονίτες μας θὰ δεξιωθοῦν τοὺς φιλοξενουμένους Ἄγγλους κ Ἱερολοχίτες μας.

ΧΤΥΠΑΤΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣ

ΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΔΙΑΔΟΧΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ